

Час і Події. – 09.02.2022

Іван Капсамун

Ціна неоімперської мрії. «Путін стає молодшим партнером Китаю, проксі-силою у боротьбі зі США та НАТО в Європі, «продавцем» конфліктів та шантажу у всьому світі», - експерт

Росіянам довелося зменшити темп після активного шантажу Заходу. Тактика тиску за допомогою накопичення військ уздовж українського кордону нікуди не поділася, просто Москві дали зрозуміти, що, по-перше, її ніхто не боїться, а по-друге, її ультиматуми виконувати ніхто не збирається. Про це свідчить офіційна письмова відповідь США та НАТО на пропозиції Росії щодо гарантій безпеки.

<https://www.chasipodii.net/article/27645/>

Росіянам довелося зменшити темп після активного шантажу Заходу. Тактика тиску за допомогою накопичення військ уздовж українського кордону нікуди не поділася, просто Москві дали зрозуміти, що, по-перше, її ніхто не боїться, а по-друге, її ультиматуми виконувати ніхто не збирається. Про це свідчить офіційна письмова відповідь США та НАТО на пропозиції Росії щодо гарантій безпеки.

Згідно з фотографіями документів, які опублікувала іспанська газета El Pais, Вашингтон та Північноатлантичний альянс звинувачують Росію у порушенні «фундаментальних принципів» архітектури міжнародної безпеки. США та НАТО відмовилися підписати двосторонній договір про безпеку в Європі з Росією, а також взяти на себе зобов'язання щодо неприйняття України до Північноатлантичного альянсу. Натомість Вашингтон і НАТО запропонували російському лідеру Путіну обговорити угоду про роззброєння в рамках ОБСЄ, а також у Раді зі стратегічної стабільності США – Росія та у Раді НАТО – Росія. У разі успіху, прийняття цих пропозицій означатиме початок деескалації російської військової загрози Україні. США заявляють про свою готовність піти на цей процес, при цьому дорікаючи Путіну за розміщення близько 100 000 військовослужбовців на українському кордоні, окупацію Криму та розпалювання конфлікту на Донбасі.

У документі з Вашингтона особливо наголошується, що США «як і раніше твердо дотримуються політики «відчинених дверей» НАТО», тому не виключено майбутнього вступу України чи Грузії до Альянсу і уточнюється, що у будь-якому разі це питання має бути розглянуте у Раді НАТО – Росія (NCR). Адміністрація Байдена також запропонувала Росії «взаємні зобов'язання на умовах прозорості», відповідно до яких Росія та США утримаються від «розміщення наступальних ракетних комплексів наземного базування та збройних сил на території України».

У свою чергу НАТО, враховуючи «значне, невмотивоване, необґрунтоване і тривале накопичення військ» біля кордону з Україною та у Білорусі, закликає Москву «до негайної деескалації ситуації». Росія, як стверджується у відповіді, порушила «цінності, принципи та зобов'язання, які вона сама допомагала створювати і які покликані зміцнювати відносини Росії і НАТО». Альянс зазначає, що готовий до подальших консультацій з Москвою та до відновлення «взаємної присутності НАТО та Росії у Москві та Брюсселі відповідно». Водночас керівництво блоку має намір і надалі дотримуватися

принципу «відчинених дверей» і виступає за те, щоб країни були вільні у виборі заходів щодо безпеки, а також зовнішньої політики. НАТО закликає Росію відвести війська з України, Грузії та Молдови, а також утримуватись від «агресивної ядерної риторики та небезпечних дій проти союзників (по блоку) та інших країн».

Російський президент Путін, коментуючи дані відповіді, заявив, що основні побажання Росії виявилися проігноровані. «Ми не побачили адекватного врахування трьох наших ключових вимог щодо недопущення розширення НАТО, відмови від розміщення ударних систем озброєння поблизу російських кордонів, а також повернення військової інфраструктури блоку в Європі до стану 1997 року, коли було підписано основний акт Росія – НАТО», - цитує керівника Кремля interfax.ru.

Але, схоже, Москві вдалося заручитись підтримкою Китаю. Перебуваючи в Пекіні з нагоди відкриття Зимових олімпійських ігор, Путін підписав із головою Китаю Сі Цзіньпінем спільну заяву про засудження «розширення НАТО» та агресивних намірів США щодо Росії. «Сторони виступають проти подальшого розширення НАТО, закликають Північноатлантичний альянс відмовитися від ідеологізованих підходів часів холодної війни, поважати суверенітет, безпеку та інтереси інших країн, різноманіття їх цивілізаційних та культурно-історичних укладів, об'єктивно і справедливо ставитися до мирного розвитку інших держав» (reuters.com). Крім того, Китай підтримав у спільній заяві Росію щодо ультиматуму про надання так званих «гарантій», що в майбутньому НАТО не розширюватиметься. Путін у свою чергу підтримав позицію Китаю щодо невизнання незалежності Тайваню, а також ідею, що Тайвань є невід'ємною частиною комуністичного Китаю.

Останні події свідчать про те, що після чергового раунду протистояння між Заходом та Росією, Москва частково зайнялася перегрупуванням сил. Ідеться не лише про військові засоби, які як постійний фактор використовує Кремль, а про те, що основні баталії зараз розгорнулися на дипломатичному фронті. Громадська підтримка Китаєм Росії (цікаво яка вартість) тому доказ.

«Авторитарний лідер, прем'єр-міністр Угорщини Орбан (днями побував з візитом у Москві – ред.) стає головним «службою» у президента Росії Путіна та проксі-силою Кремля у боротьбі з НАТО та ЄС, агентом інтересів Кремля в Європі. Ту ж роль провідника політичної волі Путіна виконує авторитарний лідер Білорусі Лукашенко, який готовий, на прохання Кремля, конфліктувати як у «СНД», так і в Європі, - пише у ФБ політолог Віктор Небоженко. - У свою чергу, могутній, «вічний» президент Росії Путін стає молодшим партнером Китаю, проксі-силою у боротьбі зі США та НАТО в Європі, «продавцем» конфліктів та шантажу у всьому світі, але надійною опорою Китаю в Центральній Азії. Президент Путін намагається стати особистим другом та вірним «службою» лідера Китаю Сі Цзіньпіна. Росія свідомо стає заручником зовнішньої політики Китаю у боротьбі зі США».

З іншого боку, останнім часом ми спостерігаємо безпрецедентну дипломатичну активність у контексті підтримки України. У Києві на тижні один за одним побували лідери європейських країн – прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон, прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький, прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте, президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган. Наступного тижня планується приїзд президента Франції Еммануеля Макрона, а потім канцлера Німеччини Олафа Шольца. Не говорячи про постійні телефонні контакти президента України Володимира Зеленського з лідерами західних країн, зокрема США та Канади, а також надання військової допомоги з боку Сполучених Штатів та Британії. У всій цій складній геополітичній грі Україні важливо відстоювати свій інтерес, бо є не лише супротивник у вигляді путінської Росії, а й інші гравці, які мають більш глобальні завдання. А нашому суспільству важливо не піддаватися паніці.

«Ми маємо бути наготові, не допускаючи тотального страху, треба пройти цей шлях гідно, показавши свою рішучість та стійкість, – каже в інтерв'ю «Дню» директор Інституту соціології НАН України Євгеній Головаха. - Це точно вплине на ворога. Хоча божевільних це ніколи не зупиняло. Приклад Гітлера, коли він напав на Чехословаччину, пам'ятають. Паралелей із сьогоднішньою Росією дуже багато, іноді навіть дивуєшся. Але є дві речі, які відрізняють тодішню та нинішню ситуацію. Захід все ж таки виніс уроки з минулого. Чим більше йдеш на поступки агресору, як це було у випадку з Гітлером, тим більше його провокуєш. Тому сьогодні американці та британці сказали росіянам: заберіть ваші червоні лінії і там їх один одному висувайте, ми ж домовлятимемося в межах того, що відповідає сучасним цивілізаційним вимогам, жодних ультиматумів».

Джерело: «День»